

Jaarverslag 2023 & Activiteiten- en onderzoekplan 2024

rekenkamer
roermond

Samenstelling

Voorzitter

Melhat Kurt

Leden

Nico Op de Laak

Paul Janssen

Contact

Secretaris Arno Vestjens

arnovestjens@roermond.nl

Postbus 900

6040 AX Roermond

www.roermond.nl/rekenkamer

Voorwoord

Op grond van de artikelen 81oa lid 2 en 185 lid 3 van de Gemeentewet stelt de Rekenkamercommissie elk jaar een verslag op van haar werkzaamheden van het voorgaande jaar.

Voor u ligt het jaarverslag van de Rekenkamercommissie van de gemeente Roermond over het jaar 2023 en de activiteiten- c.q. onderzoeksplanning van de Rekenkamer in 2024.

Per 1 januari 2024 is er sprake van een Rekenkamer. De Rekenkamer zal vanzelfsprekend ook jaarlijks verslag uit gaan brengen van haar werkzaamheden van het voorgaande jaar.

Roermond, juni 2024

Inhoudsopgave

Deel 1 Jaarverslag Rekenkamercommissie 2023	5
1. Inleiding	5
2. Onderzoeksactiviteiten 2023	6
3. Overige activiteiten 2023	9
4. Financieel overzicht 2023	11
Deel 2 Activiteiten- en onderzoekplan Rekenkamer 2024	12
1. Inleiding	12
2. Activiteitenplanning 2024	14
3. Onderzoekprogramma 2024	15
4. Begroting 2024	16

Deel 1 | Jaarverslag

Rekenkamercommissie 2023

1. Inleiding

In dit jaarverslag wordt teruggeblikt op de onderzoeken en activiteiten van de Rekenkamercommissie (RKC) van de gemeente Roermond in 2023.

De onderzoeken die in 2023 zijn uitgevoerd c.q. opgestart worden toegelicht in paragraaf 2. Daarna wordt in paragraaf 3 aangegeven welke overige activiteiten in 2023 hebben plaatsgevonden. Tenslotte wordt een financieel overzicht 2023 gegeven (paragraaf 4).

Voor een integrale duiding van vraagstelling, conclusies en aanbevelingen inzake onderzoeken verwijzen wij naar de rapporten van RKC. Op de website van de gemeente Roermond treft u de actuele integrale onderzoeksrapporten van de RKC aan.

De samenstelling van de RKC van de gemeente Roermond bestaat uit drie externe leden en drie (interne) raadsleden. De RKC wordt bijgestaan door een ambtelijk secretaris.

De samenstelling van de Rekenkamercommissie was in 2023 als volgt:

Voorzitter

mevrouw M. Kurt (extern lid)

Leden

Externe leden:

de heer N. op de Laak en de heer P. Janssen

Raadsleden (interne leden):

mevrouw S. Maas;

de heer M. Kalthoff;

de heer B. Cochet (tot 15 mei 2023)

Secretaris

de heer A.H.C. Vestjens.

2. Onderzoeksactiviteiten in 2023

Algemeen

In 2023 heeft er in de commissie(s) en de raad bespreking en besluitvorming plaatsgevonden met betrekking tot het onderzoek juridische kwaliteitszorg.

De RKC heeft ook een rekenkamerbrief aan de raad gestuurd m.b.t. het Coronafonds en het Energiearmoedefonds.

Daarnaast is in 2023 een onderzoek gestart naar subsidieverlening bij de gemeente Roermond.

Hierna volgt een korte toelichting met betrekking tot de onderzoeken in 2023 met een weergave van de belangrijkste aanbevelingen. Voor de specifieke (deel) vragen, de conclusies alsmede de integrale aanbevelingen van de genoemde onderzoeken wordt verwezen naar de betreffende onderzoeksrapporten.

A) Onderzoek juridische control (kwaliteitszorg)

De Rekenkamercommissie (RKC) heeft de gemeenteraad en het college op 20 mei 2022 geïnformeerd over de start van het onderzoek juridische control.

De centrale onderzoeksvraag luidde als volgt:

Is de juridische control-functie binnen de gemeentelijke organisatie van Roermond effectief en efficiënt georganiseerd qua opzet, bestaan en werking en worden onrechtmatig handelen en onnodige juridische procedures voorkomen?

Dit onderzoek is extern uitgevoerd door BMC. Leden van de RKC (de zogenaamde adoptiegroep) hebben gedurende het onderzoek diverse overleggen gehad met de betrokken onderzoekers om de onderzoeken voor te bereiden en de (tussen)rapportages en de conclusies te bespreken. De RKC heeft n.a.v. het onderzoeksrapport vervolgens de aanbevelingen vastgesteld.

De behandeling van de eindrapportage heeft plaatsgevonden in de commissie BM van 23 oktober 2023 en besluitvorming heeft plaatsgevonden in de raad van 16 november 2023. De conclusies en aanbevelingen zijn overgenomen door de raad.

De RKC doet -op hoofdlijn- de aanbeveling om juridische expertise en bewustzijn binnen de organisatie te versterken, de werkprocessen en kwaliteitsnormen te optimaliseren en ook te zorgen voor een goede organisatorische inrichting van Juridische Kwaliteitszorg. Aan deze hoofd-aanbevelingen heeft de RKC ook een groot aantal specifieke operationele aanbevelingen toegevoegd. Zo beveelt de RKC onder meer aan om de eindverantwoordelijkheid voor de Juridische Kwaliteitszorg te leggen bij een onafhankelijk gepositioneerde juridisch controller.

De totale (externe en interne) kosten van dit onderzoek bedroegen € 25.910 (2022 en 2023).

B) Rekenkamerbrief coronafonds - energiearmoedefonds

De Rekenkamercommissie (RKC) heeft in haar vergadering van 22 december 2022 besloten om via een zogenaamde rekenkamerbrief-procedure een analyse uit te voeren naar het Coronafonds en het lokaal Energiearmoedefonds. Deze analyse is intern uitgevoerd.

Deze analyse had tot doel inzicht te geven in hoe de gemeenteraad zijn kaderstellende rol bij de instelling van beide fondsen heeft kunnen uitoefenen en hoe hij de controlerende taak kan (of kon) uitoefenen in relatie tot beide fondsen en de uitkeringen die door beide fondsen zijn gefinancierd. Doelstelling is te komen tot aanbevelingen m.b.t. de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad met betrekking tot (de instelling van) eventuele toekomstige fondsen. De rekenkamerbrief is op 16 mei 2023 toegezonden aan de Raad en in afschrift aan het College.

De RKC doet onder meer de aanbeveling aan de raad om criteria en voorwaarden voor subsidieverlening zo objectief mogelijk te formuleren en subjectieve criteria achterwege te laten omdat anders de criteria weinig kaderstellend zijn en daarmee de controlerende rol van de raad belemmeren. Ook beveelt de Rekenkamercommissie de raad aan om bij dergelijke crisissituaties waarbij subsidieaanvragers snel geholpen dienen te worden duidelijk haar informatiebehoefte te formuleren met betrekking tot de tussentijdse voortgangsrapportages.

Advies voor het College is onder meer het hanteren van een vast format in RIB' s om de voortgang in de tijd van het aantal aanvragen en de uitgaven uit een fonds te volgen. Ook de aansluiting tussen de verschillende opeenvolgende voortgangsrapportages dient bewaakt te worden.

De RKC constateert dat er weliswaar artikel 43 vragen zijn gesteld n.a.v. de brief maar dat deze verder niet door de raad is behandeld in de commissie BM en/of de raad.

De totale kosten van de Rekenkamerbrief bedroegen € 2.720 (2023)

C) Onderzoek subsidieverlening gemeente Roermond

De RKC heeft de gemeenteraad en het college op 4 juli 2023 geïnformeerd over de start van het onderzoek subsidieverlening door de gemeente Roermond.

De centrale onderzoeksvraag luidt als volgt:

Hoe en in welke mate zet de gemeente Roermond het subsidie-instrumentarium in en hoe is geborgd dat de subsidieverlener zicht krijgt op de geleverde inspanningen van de subsidieontvanger?

Dit onderzoek wordt extern uitgevoerd door I&O-research.

De publicatie van het onderzoeksrapport en de mogelijke behandeling in de commissie BS en/of de raad vinden plaats in 2024 (buiten bestek van dit jaarverslag).

In 2023 bedroegen de (externe en interne) kosten voor dit onderzoek € 29.981.

3. Overige activiteiten in 2023

Overleggen Rekenkamercommissie

In 2023 hebben 6 reguliere vergaderingen van de RKC plaatsgevonden.

NVRR

De Rekenkamercommissie Roermond is lid van de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies (NVRR). De NVRR heeft als doel kennis en ervaring uit te wisselen. Vergaderingen van de NVRR (jaarvergadering en jaarcongres) worden bijgewoond door de Rekenkamercommissie Roermond (via de secretaris en/of een of meerdere leden). Ook wordt vanuit de Rekenkamercommissie (extern lid N. op de Laak) geparticipeerd in de “ring onderzoek” van de NVRR.

Samenwerking met andere Rekenkamer(commissie)s in de provincie Limburg

Bij diverse Rekenkamer(commissie)s in Limburg is er aandacht voor kennisontwikkeling en (meer) toekomstige samenwerking. De Rekenkamercommissie van Roermond participeert actief in dit proces. Er is in dat kader een Kennisplatform Limburgse Rekenkamers opgericht. Nico Op de Laak en de secretaris hebben zitting in een werkgroep die in dat kader voorstellen ontwikkelt en bijeenkomsten organiseert om de regionale kennisuitwisseling tussen rekenkamer(commissie)s te versterken.

Op 17 november 2023 heeft een -mede vanuit de RKC-Roermond- georganiseerd mini-congres plaatsgevonden (in Beesel) waaraan een 35-tal leden van Limburgse Rekenkamers (en enkele raadsleden) deelnamen. Er stonden 2 thema's centraal.

Als eerste thema kwam de “leefbaarheid in kleine kernen” aan de orde. De dorpsraad of wijkraad van de kern ziet alle gebeurtenissen met lede ogen aan. Met de gemeente worden gesprekken gevoerd over de instandhouding van voorzieningen om de leefbaarheid op peil te houden. Wat doet de gemeente? Wat mag van burgers zelf worden verwacht? Wat mag de leefbaarheid in een kern kosten? En hoe verhouden de wensen van de inwoners zich tot het voeren van effectief en doelmatig beleid en het maken van rationele keuzes? Verkend werd op welke wijze een rekenkamer hier bij het doen van een onderzoek een oordeel over velt?

Het tweede onderwerp betrof de wijze waarop de “Wet versterking decentrale rekenkamers” mogelijkheden biedt om als rekenkamer nog beter op het netvlies van de raad te komen. Vragen die aan de orde kwamen gingen over kortere doorlooptijden, over meer onderzoeken per jaar en toepassing van innovatieve onderzoeksmethoden maar ook over goede interactie met de raad.

Traject van Rekenkamercommissie naar Rekenkamer

De wet Versterking decentrale rekenkamers is per 1 januari 2023 van kracht. In het wetsvoorstel is voorzien in een overgangstermijn. Op moment van het van kracht worden van het wetsvoorstel was er nog 1 jaar tijd voordat de omvorming van de Rekenkamercommissie (met ook 3 raadsleden als lid) naar een Rekenkamer (met louter onafhankelijke externe leden) gereed dient te zijn. De Rekenkamercommissie en de griffier hebben dit voorbereidingstraject gezamenlijk opgepakt. De raad van Roermond is bij dit traject betrokken geweest onder meer via een consulterende Informatiebijeenkomst. Uiteindelijk heeft dit geleid tot de vaststelling van een Verordening op de Rekenkamer die per 1 januari 2024 van kracht is.

Eén van de veranderingen vanwege de wetgeving is dat er alleen nog maar sprake kan zijn van onafhankelijke Rekenkamers waar raadsleden geen deel meer van mogen uitmaken. De Rekenkamercommissie achtte het van belang dat ook bij een Rekenkamer de binding met de raad goed geborgd diende te zijn: vandaar dat de RKC een pleidooi heeft gehouden voor de instelling van een raads-klankbordgroep. Dit is in de nieuwe Verordening vastgelegd door de raad en de klankbordgroep is inmiddels door de raad samengesteld.

4. Financieel overzicht 2023

In de onderstaande tabel treft u een overzicht aan van de uitgaven 2023.

Ook de cijfers van 2022 zijn ter vergelijking opgenomen. Zodoende zijn ondermeer de totale kosten van onderzoeken inzichtelijk, die soms over 2 boekjaren zijn verdeeld.

Onderzoekskosten		2023	2022
	Onderzoek Juridische control (extern)	€ 4.032	€ 16.128
	Kosten adoptiegroep juridische control (intern)	€ 1.750	€ 3.000
	Kosten adoptiegroep digitale dienstverlening (intern)	€ -	€ 2.842
	Onderzoek subsidies (extern)	€ 27.710	
	Kosten adoptiegroep subsidies (intern)	€ 2.271	
	Rekenkamerbrief analyse Coronafonds/Energiearmoedefonds (intern)	€ 2.720	
	Subtotaal onderzoekskosten	€ 38.483	€ 21.970
Algemene kosten			
	Vergaderkosten externe leden (reguliere vergaderingen)	€ 4.595	€ 3.831
	Overleggen externe leden met fracties/raad/gemeente	-	€ 3.861
	Traject van Rekenkamercommissie naar Rekenkamer	€ 3.135	
	Overleggen Kennisplatform Limburgse Rekenkamers (en Congres)	€ 3.280	€ 1.470
	Lidmaatschap NVR	€ 670	€ 645
	Werving nieuw lid	-	€ 1.299
	Representatiekosten	€ 378	€ 1.197
	Subtotaal algemene kosten	€ 12.058	€ 12.303
Totaal	Totale kosten	€ 50.541	€ 34.273
Budget	Begrote jaarbudget	€ 49.237	€ 46.892

Deel 2 | Activiteiten- en onderzoekplan Rekenkamer 2024

1. Inleiding

In de activiteiten- en onderzoekplanning wordt vooruit gekeken naar de voorgenomen onderzoeken in 2024 en ook de overige geplande activiteiten van de Rekenkamer van de gemeente Roermond in dit jaar.

Samenstelling Rekenkamer

De samenstelling van de rekenkamer (per 1 januari 2024) luidt als volgt:

Voorzitter | mevrouw M. Kurt

Leden | de heer N. op de Laak en de heer P. Janssen

Secretaris | de heer A.H.C. Vestjens

Van Rekenkamercommissie naar Rekenkamer

Per 1 januari 2024 is er sprake van een Rekenkamer gemeente Roermond. Sinds 2005 was er sprake van een Rekenkamercommissie waar ook raadsleden deel van uitmaakten. Conform de wet Versterking decentrale Rekenkamers is dit laatste niet meer toegestaan. Vanaf 1 januari 2024 is er een nieuwe Verordening van kracht en de gemeenteraad heeft op basis daarvan een voorzitter en 2 leden benoemd.

Algemene ambitie Rekenkamer

De Rekenkamer heeft de ambitie om elk jaar minimaal 3 onderzoeken uit te voeren. Dat kunnen (grotere) onderzoeken zijn waarbij externe bureaus worden ingehuurd om onderzoeken onder begeleiding van de Rekenkamer uit te voeren. De Rekenkamer heeft echter ook de ambitie om meer (kleinere) onderzoeken geheel in eigen beheer uit te gaan voeren. Doelstelling daarbij is om de doorlooptijden van onderzoeken zo mogelijk te bekorten.

Uitbreiding Rekenkamer en verruiming budget

In 2023 is vanuit de Rekenkamercommissie het pleidooi gehouden om een 4^e lid te gaan benoemen in de Rekenkamer. De Rekenkamer levert graag een bijdrage aan het voordracht-proces van een nieuw lid aan de raad. Inmiddels is er overleg geweest met de raadswerkgroep die de voordracht

aan de raad voorbereidt. Wij hopen als Rekenkamer dat binnen enkele maanden een 4^e lid zal worden benoemd hetgeen de slagkracht van de Rekenkamer verder versterkt.

De slagkracht van de Rekenkamer wordt tevens versterkt door de ruimere middelen die de raad bij de begrotingsbehandeling in november 2023 structureel heeft toebedeeld aan de Rekenkamer. Met de € 78.000 aan jaarlijks budget wordt het mogelijk om de gestelde ambitie te realiseren.

Klankbordgroep raad

Op advies van de Rekenkamercommissie is in de nieuwe vastgestelde Verordening op de Rekenkamer ook opgenomen dat er een klankbordgroep van de raad wordt samengesteld. Deze is inmiddels samengesteld met deelname van de raadssleden R. Piepers, C. de Groot, L. Tegels, J. Felix en J. Tobben. Inmiddels heeft de Rekenkamer een 1^e overleg met deze klankbordgroep gevoerd. Met hen is het concept-onderzoeksprogramma 2024 besproken. Tevens is afgesproken om structureel minimaal 2 keer per jaar te overleggen en zo nodig ook via e-mail de binding met de klankbordgroep te onderhouden.

Onderstaand treft u aan de voorgenomen activiteitenplanning van de Rekenkamer voor 2024 en een weergave van het voorgenomen onderzoeksprogramma 2024.

2. Activiteitenplanning 2024

Regulier overleggen

De Rekenkamer vergadert maandelijks, met uitzondering van de zomerperiode.

Overleggen met de klankbordgroep raad en overige (bestuurlijke en ambtelijke) overleggen

De Rekenkamer overlegt minimaal 2 maal per jaar met de klankbordgroep uit de raad.

Daarnaast vinden er soms ambtelijk overleggen plaats om nadere informatie te verkrijgen m.b.t. voorgenomen onderzoeksonderwerpen.

Wervingstraject 4e lid Rekenkamer

De Rekenkamer heeft een adviserende rol m.b.t het opstellen van een voordracht (door een ingestelde raads werkgroep) aan de raad voor een 4e Rekenkamerlid. Verwachting is dat een 4e Rekenkamerlid in de raadsvergadering van 4 juli 2024 kan worden benoemd door de raad.

Deelname overleggen kennisplatform Limburgse Rekenkamers en organisatie Congres

De secretaris van de Rekenkamer is ook secretaris van de Agendacommissie Kennisplatform Limburgse Rekenkamers en ook een lid vanuit de Rekenkamer participeert in de bijeenkomsten van het Kennisplatform. Elk jaar vindt er (minimaal) 1 congres plaats welke wordt voorbereid vanuit de Agendacommissie.

Congres NVR

De landelijke vereniging van Rekenkamers organiseert jaarlijks een ALV en een Congres. Afhankelijk van het inhoudelijke programma wordt hier vanuit de Rekenkamer aan deelgenomen.

Ontwikkelen huisstijl Rekenkamer

In 2024 zal in samenwerking met een vormgever een nieuwe huisstijl van de (nieuwe) Rekenkamer worden ontwikkeld: o.a. logo, lay-out rapportages enz.

Verrichten van onderzoek dan wel begeleiden van onderzoek

De nadruk van de activiteiten van de Rekenkamer betreffen vanzelfsprekend het verrichten van onderzoek dan wel het begeleiden van onderzoeken die extern worden uitbesteed. Zie onderstaand het onderzoeksprogramma 2024.

3. Onderzoekprogramma 2024

De Rekenkamer is voornemens de navolgende onderzoeken in 2024 uit te voeren.

Onderzoek	Vraagstelling	Planning
1. Afvalbeleid (interne uitvoering)	Centrale vraag in het onderzoek is: <i>in hoeverre worden de oorspronkelijke inhoudelijke beleidsdoelstellingen conform planning geconcretiseerd binnen de gestelde (financiële) kaders?</i>	April - september 2024
2. P&C Cyclus (interne uitvoering)	Centrale vragen in het onderzoek zijn o.a.: <i>hoe zijn de P&C-producten als beheersinstrument ingezet bij de gemeente Roermond? Kan de raad met de inhoud van de producten en met het procesverloop zijn rol als kadersteller en controleur goed vervullen?</i>	April 2024 - mei 2025
3. Energietransitie (extern bureau)	<i>Nog nader uit te werken</i>	2e helft 2024

Het voorgenomen programma 2024 kan door de Rekenkamer gewijzigd worden als dat opportuun wordt geacht.

4. Begroting 2024

Onderstaand treft u de begroting 2024 aan.

Onderzoekskosten		2024
	Onderzoek Tussenrapportages (intern)	€ 16.000
	Onderzoek Afvalbeleid (intern)	€ 12.500
	Onderzoek energie-transitie (extern)	€ 21.000
	Onderzoek energie-transitie(intern)	€ 1.500
	Onderzoek subsidies (extern)	€ 1.750
	Kosten adoptiegroep subsidies (intern)	€ 1.000
	Lay-out/vormgeving / rapportages 2024 (4 rapportages)	€ 2.500
	Subtotaal onderzoekskosten	€ 56.250
Algemene kosten		
	Vergaderkosten externe leden (reguliere vergaderingen)	€ 9.500
	Overleggen rekenkamerleden met klankbordgroep / ambtelijke c.q. bestuurlijke overleggen	€ 2.500
	Overleggen Kennisplatform Limburgse Rekenkamers (en Limburgs Congres) en bijwonen NVRN congres	€ 2.500
	Nieuwe vormgeving rapportages Rekenkamer(eenmalig)	€ 3.500
	Lidmaatschap NVRN	€ 695
	Werving nieuw lid	€ 1.495
	Representatiekosten	€ 1.500
	Subtotaal algemene kosten	€ 21.690
Totaal	Totale begrote kosten 2024	€ 77.940
Budget	Jaarbudget	€ 78.000

rekenkamer
roermond